

Dr Ali KILIC
Paris 11-11-2009

**DEST NIVISARA REWSEN BEDIR-XAN
U
KOVARA HAWAR SER**

Esmer Kurdistan Başur de seseri na'ra avê dina amaéna Rewşen Bedir -Xan Xanime sero taé Konferansi saz kerdi. **Rewşen Bedir -Xan** sero zof qesei vati, nusté gognaisî amei vaténé.

Beno, çena Salih Bedir Xan Beg ia. Xanîma Mir Celadet Berdir Xan ia. Perodaisê **Rewşen Bedir -Xan** çutîr ama're zon, ez yî jede né zon. Çe mî de

Kovara Jin, çina. Na kovaru'de jedé ça nê dio hermetu. Cengé Qoçgiri'ra tipia, Koçgirizade Alişer Efendi ve Zarifa Xanim'ra pia çek gireda, gîle koune Dersim'ra verva dewleta emperialista Tirkia da pêro. Zarifa Kei ama dina nê zoneme.

Qesa ma **Rewşen Bedir -Xan** Xanim û Kovara Hawar'ia. Çina're redaksiyone Hawar'de yaki Kurdistan Téali Cemiyeti'de sere organisayonde Hermet çine ? çutîr beno serra 1934 ra hata 1943 ne zu nusté **Rewşen Bedir -Xan** Xanime amo nusnia ?

Ma nika pers keme : **Rewşen Bedir -Xan** Xanime kam a ? perodaise **Rewşen Bedir -Xan** Xanime're ma're çi mendo? Kovara Hawar die rindia aé çik a? Ez dîl û can, bîraé hu Kone Resh'ra mînete kon. Arsiva Mir Celadet koti o? Deste sima'de çi esto?

Mî Arsiva Seve Evîn Çiçek'de destnîvisaré **Rewşen Bedir -Xan** Xanime dos kerd. Yî tê endamune Pen a Kurd'ire kon araze/

Rewşen Bedir Xan Xanim

Rewşen Bedir -Xan Xanime sera 1909 en de Bajarê Caiseri de ama dina. Ser'ra 1913, bakîlé Rewşen Xanimé Salih Bedîr Xan Beg seveta karé politiki surgun kerd. Rewşen Bedir-Xan, hîdekariya xo Şam û Êrdûn de berdewam kerd. Êrdûn de bié mamosta. Ser'ra 1935 de Celadet Bedirxan re zewejié. Rewşen Bedirxan, bié nivîskara Kovara Hawar ê. Ma 15 gulan 1941 de hejma'ra 28 a Hawar de dest nîvîsara **Rewşen Bedir -Xan** « Jin û Bextiyariya Malé » vineme. Dest nîvisara **Rewşen Bedir -Xan** vîrene 'de name nîvisî aé, « Jîn û Seadat u bextiyariya Malé. »

JIN

Ú BEXTIYARIYA MALÊ

Gelek jin hene ; bawer dikin ko rehetî û xweşiya malê bi pere û dewlemendiyê ye . Lê ne we ye . Seadet û bextiyari ne ji dewlemendan bi tenê re ye . Xincikên belengazan hene ko seadet û bextiyari , ji qesra dewlemenda çêtir û bêtir , tê de qerar digirin û bi rehetî cih dibin .

Carina seadet sadeğl ye û bextiyari pê rewşen û geş dibe . Sadegiya xwediya malê ew e ko bi xelkê dora xwe re mihirvan û dilovan bibe , piçûkan neêşine , bi mezinan re ji adetê der midarayê neke . Bi van wesfan xwediya malê dikare hejkirina xelkê xwe , çî kiçik , çî mezin , ber bi xwe ve' bikişine û bibe perestiya wan .

Gelek tiştên bêhemiyet hene ko carina jin li ser wan disekin û bi stûriyê pergara mala xwe xerab dikin . Ji xwe erin her tiştî tevli hev dike û tamsariyê dixê hêlina seadetê . Ji jinan re divêt ji mêran bisebirtir bibin û gava mêr dixeyidin ew sebirê bi xwe bidin .

Erin agireke , ji bo vekuştina wi , jê re av divêtin , jê re hênikahî gerek e , ne agireki din . Ber vê yekê gava mêr germ dibin divêt jin honik bibin û wê germiyê şirgerm bikin .

REWŞEN BEDIR - XAN

HAWAR, 2 Sal 9, Hejmar 28, pencsemb ; 15 gulan 1941, r. 716

Serra 1957'in de Hellenîstanê de kongra amê vîrastênê. Eve ses 6 delegeunê Kurdi Rewşen Bedir Xan şîe Kongra. Serra 1971ê de Général Mustafa Berzanî, wuast khe a şero Kurdistana Başuri , uska bajarê Hecî-Ûmran de Juiyina Jinikune Kurdi saz bî kero. Piê Rewsen Xanîmê Salih Bedirxan mordemode wendiskar bi belguri û rojnamei vêtênê. Dodîma Salih Bedirxan amê Şamy . Wu taw şerê Cîhana Juyin vejia.

Jin

Sadat u bectiyaya mala
 10 Qelet jin heue; hawa
 diten ho raheti u xue-
 siya mala ki pusa u
 dewlomaandiyä yo. Lö no
 me yo. Sadat u becti-
 jani no ji dewlomaanda
 ki kous no yo. Xincikou
 kelangafan hawa ki sadat
 u bectiyani, ji qeas
 dewlomaanda köta, lö
 no qeas diginin u
 cib dibin. Carins sadat
 sadogi yo u bectiyani
 ki sadogiyä nolosen u
 qes dike. Sadogiya
 xue diya mala u o ka
 ki ore lke dore xue
 mitiroan u ditway bibe
 picikanu noepino, ^{noepino} pi ^{noepino} noepino
 re ji adole der ^{noepino} di ^{noepino} noepino
~~noepino~~ ^{noepino} pi xue noepino
 xue diya mala dikora
 hejhirina xelke xue,
 ja u kicik, si mafin, ka
 ki ora u pikicina.
 Qelet listu bectiyat
 heue ki jin carins jin
 li su way ditkicinin
 u ki stinye pangas
 mala xue xue diten;

ber trîti ber li hev ditte ²
û kamoariyê diro hêlîna
seadetê. Ji jinan re
dêvê ji mîroyê bîzêstê.
bîbîn û gawe mîr
dixeydî ew sebîrê bî
me bîdî. Eran agirekê,
ji bo veltêkîna ~~we~~ wê
~~av gerokê, hêmitkî~~
jê re av di vîkîna, jê
re hêmitkî gerokê, re
ji ~~lewe~~ jin agirekî
dî. Ber vî yekê gawe
mîr geran dibî dîvê.
jin hêmitkî bîbîn-û wê
geraniyê xîgeran bîbîn.
Newson Bedî-Xay